

Szanowni Państwo !

Drodzy Goście !

Koleżanki i Koledzy !

Przed 5 - ma laty spotkaliśmy się na święcie 15 - lecia Państwowej Inspekcji Radiowej. Dzisiaj, w warunkach diametralnie różnych obchodzimy 20 - to lecie. Ostatnie, tak bogate w wydarzenia polityczne, społeczne i gospodarcze lata na święcie, a szczególnie u nas w kraju rzutowały również na kształt i działalność Państwowej Inspekcji Radiowej. Żyjemy w społeczeństwie, dla którego działamy. Na szereg więc rzeczy musimy obecnie spojrzeć po nowemu. Ale o tym za chwilę.

Każdy jubileusz, to okazja do wspomnień. PIR powołana zarządzeniem Ministra Łączności z października 1968r. praktycznie od 1.01.1969r. jest kontynuatką 2-ch kierunków działania : kontroli emisji radiowych i służby przeciwzakłóceń. Już we wczesnych latach pięćdziesiątych grupa pracowników byłego Zjednoczenia Stacji Radiowych i Telewizyjnych, wśród których byli między innymi inż. Stanisław Zacny i jeszcze obecnie pracujący w PIR inż. Nielnik, jeździła po Polsce z miernikiem typu HUZS i własnoręcznie wykonaną tzw. " kapliczką " użytą poraz ostatni chyba przy pomiarach natężenia pola RCN w Koszalinie. Grupa ta stworzyła podwaliny kontroli emisji radiowych w Polsce. W efekcie zbudowano Centralną Stację Kontroli w Porębach Leśnych, a w czasach PIR u stacje kontroli w Gdańsku, Opolu, Batorowie i okręgowe punkty kontroli we wszystkich Inspektoratach.

W latach 60 - tych, a konkretnie od 1.01.1962r. powstał w Zjednoczeniu Wydział Służby Przewodności, a w PPSRiT Ośrodki Służby Przewodności. Przeszły one majątkowo i kadrowo w całości do PIR u i praktycznie były załączkiem Inspektoratów. Należy zaznaczyć, że ruchomych stacji pomiarowych było w tym okresie 1,5 razy więcej niż obecnie. Sprzęt pomiarowy lampowy z tego okresu obejmował zakres częstotliwości do 300 MHz.

Trzecim kierunkiem działania było przejście z Departamentu Łączności Radiowej Mz części uprawnień dot. gospodarki widmami częstotliwości w wybranych dla radiokomunikacji ruchomej lądowej, lotniczej, morskiej i służby radioamatorskiej zakresach.

Struktura organizacyjna to Główny Inspektorat i 17 Okręgowych Inspektoratów w miastach wojewódzkich zgodnie z ówczesnym podziałem administracyjnym kraju. Pierwszym Głównym Inspektorem był mgr inż. Jerzy Ziółkowski, którego mamy zaszczyt gościć na tej sali.

Pierwsze nominacje na stanowisko Okręgowych Inspektorów otrzymali z rąk Ministra Łączności inż. Węglewski w Warszawie, inż. Minicki w Poznaniu, inż. Zolewski we Wrocławiu i inż. Tymiecki w Katowicach.

Mgr inż. Jerzy Ziółkowski stworzył organizacyjne podstawy działalności Państwowej Inspekcji Radiowej. Kształtowano ramy prawne, opracowywano szereg instrukcji pomiarowych, szukano metod pracy w nowych warunkach. I tu podkreślić należy zapał, aktywność i olbrzymie zaangażowanie ówczesnej kadry, słabe techniczne przygotowanie obsady rekompensowane było inicjatywą, twórczym myśleniem i chęcią sprostania wymaganiom. Trzeba było pracowników szkolić. Podkreślić należy duży wysiłek organizacyjny i metodyczny pracowników Głównego Inspektoratu, którzy przygotowali materiały szkoleniowe, przeprowadzali zcentralizowane szkolenia z wszystkich dziedzin działalności PIR kończone egzaminem. Ambicją załóg było zdanie egzaminu na "piątkę". Materiałami szkoleniowymi były skrypty, jak i kierowana literatura techniczna napodawana przez Główny Inspektorat. Wykładowcami byli też pracownicy Ministerstwa, Instytutu Łączności, między innymi mgr inż. Smoleńska, inż. Lisicki, inż. Ogulewicz, inż. Zienkiewicz i inni. Oprócz szkolenia wewnętrznego, również w formie samokształcenia kierowano pracowników na studia uzupełniające na poziomie średnim i wyższym, korzystając między innymi z wyższej uczelni resortowej w Bydgoszczy. Pracując zdobyło dyplom ukończenia wyższej uczelni.....inżynierów.

Do dziś utrzymane zostały zcentralizowane formy szkolenia systemem seminaryjnym. W 1989r. wprowadzono obowiązkowe szkolenie wewnątrzzakładowe w Inspektoratach.

Kolejni Gł. Inspektorzy mgr inż. Halina Smoleńska, mgr inż. Janusz Kochański kontynuowali tę linię działania. Zaznaczyć należy, że w ciągu lat wzrastały zadania i w zasadzie ustalone zostały metody działania w oparciu o akty prawne i instrukcje wewnętrzne. Podam tylko, że w minionym 20-to leciu opracowano w PIR, również z udziałem Inspektoratów.....⁴⁵⁰ instrukcji, wytycznych i analiz nie tylko o zasięgu krajowym, ale i międzynarodowym /OWL, CISPR/.

Ale oprócz kierownictwa są jeszcze załogi w jednostkach terenowych. I dzisiaj, mimo że piace w XX-leciu nie były rewelacyjne w stosunku do przemysłu, możemy się pochwalić kadrami 20-to latków w ilości.....⁶¹ pracowników i¹²⁸ o stażu powyżej 10-ciu lat pracy w PIR.

Oto grupa ludzi, która związała swe życie z Państwową Inspekcją Radiową, tworzyła jej zręby i rozwijała jej działalność. Moim zdaniem należy się im najwyższy szacunek, uznanie i podziękowanie za wytrwałą, solidną, wieloletnią pracę w PIR a nieraz i poprzednio w resorcie.

Oprócz wymagań odpowiedniego zasobu wiedzy technicznej żądamy od naszych załóg kultury osobistej i wysokiego poziomu etycznego. Przecież na co dzień spotykamy się z tysiącami ludzi, dla których w pewnym sensie jesteśmy przedstawicielami władzy. Jesteśmy przecież urzędnikami państwowymi, a to zobowiązuje.

Czas też, aby pokazać czym jest dziś Państwowa Inspekcja Radiowa. Jest jedyną jednostką posiadającą pełną informację o pokryciu kraju programami radiowymi i telewizyjnymi. Bank danych, założony poprzez prowadzone cyklicznie w poprzednich latach tzw. akcje " 3000 punktów "uzupełniany systematycznie o badania warunków odbioru RTV stanowi jedyną bazę planowania inwestycyjnego w zakresie budowy nowych ośrodków nadawczych sieci głównej i pomocniczej. Pomiarowo jesteśmy przygotowani do kontroli widma częstotliwości do 1 GHz.

Tematykę działalności PIR u podzieliłbym na 3 grupy :

- działania na rzecz społeczeństwa
- działania na rzecz gospodarki narodowej
- ochronę środowiska pracy i naturalnego w zakresie widma elektromagnetycznego od 0,1 do 300 MHz.

W zakresie działalności na rzecz społeczeństwa wymienić należy prace związane z kontrolą emisji radiowych pod kątem utrzymania parametrów emisji zwalczania zakłóceń radioelektrycznych, kontrolę produkcji w zakresie zgodności z PN "Dopuszczalne poziomy zakłóceń", podanie informacji dla projektowania AIZ, badanie warunków odbioru RTV, wykonywanie badań lokalizacyjnych nowo planowanych obiektów nadawczych, badanie zasięgu pracujących.

Gospodarka narodowa korzysta również z naszych usług.

Gospodarka widnem częstotliwości w określonych zakresach dla potrzeb radiokomunikacji ruchomej lądowej, morskiej, lotniczej, sieci transmisji danych, telemetrycznych, BFO to znaczny procent całości prac Inspekcji. W naszej ewidencji znajduje się³⁰⁰...urządzeń radiokomunikacyjnych pracujących we wszystkich działach gospodarki narodowej.

wreszcie ochrona środowiska pracy, to pomiary i badania tzw. silnych pól, wyznaczanie stref ochronnych, szkolenie BHP użytkowników urządzeń w.c.z. w zakładach pracy. Szkolimy średnio rocznie.....⁵⁰⁰⁰...pracowników, którzy po kursach zakończonych egzaminem otrzymują zaświadczenia kwalifikacyjne.

To również ochrona środowiska naturalnego w pobliżu źródeł silnych pól elektromagnetycznych przed szkodliwym promieniowaniem niejonizującym. Ten szeroki zakres działalności realizowany jest przez niewielki zespół ludzi. Oprócz zadań służbowych istnieje jeszcze sfera polityczno-społeczna. Szereg naszych pracowników pracuje z pełnym zaangażowaniem w organizacjach społecznych, w radach narodowych i innych. Są to dłużejletni społecznicy.

Kilka słów należy powiedzieć o bazie technicznej. Na wystawie sprzętu towarzyszącej naszym obchodom pokazaliśmy fragment używanej aparatury pomiarowo-kontrolnej. Od urządzeń lampowych jak STG-4, LMZ-2, ULMZ-2, odbiorniki panoramiczne OP, poprzez tranzystorowe BSM-301, 401, odbiorniki Junost, Vela, Camping do aparatury w miarę nowoczesnej Rohde-Schwarz a. Stwierdzić jednak należy, że 90 % sprzętu PIR to urządzenia o ponad 10-letnim okresie użytkowania. Taki długi okres eksploatacji jest możliwy wyłącznie dzięki zaangażowaniu naszych pracowników laboratoriów. Tym niemniej należy stwierdzić, że posiadany sprzęt pomiarowo-kontrolny jest w dużej mierze przestarzały i wyeksploatowany. Spełnienie wymagań stawianych przez państwo i resort wymaga odnowienia bazy technicznej w najbliższych latach. Biorąc pod uwagę zmniejszenie ilościowe kadry niezbędne jest wprowadzenie zautomatyzowanych środków kontroli. Zakup kilku mierników Rohde Schwarz'a nie zaskatwia potrzeb.

W aktualnym stanie osobowym niezbędne jest korzystanie z technicznych środków przetwarzania wielu tysięcy informacji. Stworzono w PIR bazę komputerową opartą na sprzęcie IIM w Głównym i wszystkich Okręgowych Inspektoratach. Założono banki danych służb radioamatorskiej, ruchomej lądowej, lotniczej i morskiej. Dostępność informacji w punktach kontroli emisji radiowych oraz zespołach czystotliwości, zezwoleń i Ewidencji wybitnie ułatwia pracę. Nie można jednak na tym poprzestać. Dalszym krokiem powinno być stworzenie sieci transmisji danych przynajmniej w relacjach Okręgowe Inspektoraty - Główny.

Podkreślić należy również udział Państwowej Inspekcji Radiowej w pracach badawczo-naukowych. Sekretariat CISPR'u, współpraca z PKNiM w zakresie tworzenia nowych norm, aktywny udział w Sympozjach Kompatybilności elektromagnetycznej we Wrocławiu, współpraca z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi, Instytutem Łączności w Warszawie i Wrocławiu, Inspektoratu wrocławskiego z Politechniką i zakładami IICO we Wrocławiu, to tylko niektóre fragmenty tej działalności.

Przed obecnym Głównym Inspektorem mgr inż. Urbańskim stoi zadanie przystosowania struktury i działalności PIR do nowych, stale zmieniających się warunków. Zmiany w ustawodawstwie muszą pociągnąć za sobą zmiany aktów wykonawczych i naszych instrukcji wewn. trzynych.

Ostatnie cięcia kadrowe wymagały zmian organizacyjnych, zwiększenia efektywności pracy przy tym samym poziomie wykonywania zadań. Bez wydatnej pomocy resortu i rzeczowego spojrzenia na wagę i zadania PIRu nie będzie możliwe utrzymanie właściwego poziomu technicznego.

Odtworzenie bazy pomiarowo-kontrolnej, wymiana przestarzałego sprzętu na bardziej nowoczesny zapoczątkowana w 1968r., zapewnienie stabilnego i własnego transportu to zadania najbliższych lat.

Wyrażam przekonanie, że regres w obsadzie kadrowej jest chwilowym oraz, że unowocześnienie bazy technicznej i zapewnienie środków transportu z pomocą resortu jest realne.

Chciałbym również rozwinąć nieco zagadnienie kontroli emisji radiowych. Wizję bazy technicznej chciałbym oprzeć na organizacji służb kontroli w krajach rozwiniętych. Widział bym ją w formie 3-4 stacji kontroli z obsługą całodobową. Stacje te powinny być w pełni zautomatyzowane, skomputeryzowane - z pełnym zestawem odbiorników kontrolnych, analizatorami widma, z rejestracją dowolnych sygnałów w czasie, właściwymi systemami antenowymi ew. zdalnie sterowanymi. W każdym punkcie kontroli powinny być radionamierniki włączane w razie potrzeby z dowolnej stacji kontroli umożliwiające szybką lokalizację źródeł sygnałów, stąd wniosek, że stacje te powinny być z sobą powiązane gorącymi liniami. Uzupełnieniem stacjonarnej sieci stacji kontroli powinny być ruchome stacje pomiarowe wyposażone podobnie jak stacja w analogiczny sprzęt pomiarowy. Zapewniona musi być łączność radiowa wozów ze swą stacją. Niezależnie od powyższego należałoby w terenie zlokalizować stacje kontroli bezobsługowej przyporządkowanych do stacji głównej z zdalnym sterowaniem systemów antenowych i urządzeń odbiorczych z przekazywaniem informacji siecią transmisji danych telefoniczną i teleksową. Tak zorganizowana sieć, z łącznością radiową i przewodową, wiążąca wszystkie ogniwa kontroli emisji radiowych jest zdolna kontrolować wszystkie parametry sygnałów, lokalizować szybko nielegalne emisje, wykrywać źródła zakłóceń, mieć ewidencję wszystkich źródeł sygnałów również w czasie na twardych dyskach. Taki system kontroli to nasza wizja docelowa.

Żyjemy w okresie głębokich przemian politycznych i społecznych. Na wiele rzeczy musimy spojrzeć po nowemu, przełamać rutynę i swe działania podporządkować jednemu celowi: efektywności pracy. Trzeba przełamać pojęcie niemożliwości a zastąpić je słowami choć i mogą. Zdecydowana większość załogi spełnia te wymagania. Służba gospodarce narodowej i społeczeństwu jest naszym zadaniem i celem. Mogą z przekonaniem wypowiedzieć pogląd, że i w następnych latach Państwowa Inspekcja Radiowa będzie spełniała właściwie te zadania.

Jestem przekonany o niezbędnej potrzebie rozwoju Państwowej Inspekcji Radiowej zarówno technicznym jak i kadrowym.

Wierzę, że Ob. Minister w Państwowej Inspekcji Radiowej będzie miał instrument kontroli i rzetelnej informacji w zakresie radiowych środków łączności.

Mogę zaręczyć, że nie zawiedziemy.

Wszystkim gościom serdecznie dziękuję za ich udział w naszych obchodach. Pracownikom, koleżankom i kolegom składam serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności i sukcesów w pracy zawodowej na następne 20 - to lecie.